

**Projektnamn:** Smart energi Skåne

**Programområde:** Skåne-Blekinge

**Ärende ID:** 20200438

## Sammanfattande beskrivning

Projektet är baserat på en förstudie som IUC har genomfört på uppdrag av Region Skåne där en kartläggning har gjorts hos olika företag för att undersöka vilka möjligheter det finns att minska användningen av fossila bränslen hos företag med energiintensiv produktion. Under projektperioden ska 20 företag minska sin energianvändning så att den sammanlagda energieffektiviseringen hos alla företag uppgår till mer än 10%, varje deltagande företag kommer även ha individuella målvärden. En metod för analys och genomförande ska utvecklas baserat på liknande metoder som genomförts och anpassas till de behov som finns hos deltagande företag. Deltagande företag kommer under projektet att ha en energikonsult och tillsammans görs en plan för vilka energibesparande åtgärder som är aktuella för respektive företag. Företagen genomför sedan investeringar på egen hand baserat på dessa lösningar och kommer att vara projektets resultat. Vid projektets slut ska två nätverk ha skapats i Skåne, ett i västra och ett i nordöstra som totalt består av 20 företag som har deltagit i projektet och genomfört olika insatser som inneburit att deras energianvändning har minskats.

## Bakgrund och omvärld

### Bakgrund

IUC Skåne har i samarbete med Region Skåne startat en klusterverksamhet för tillverkande företag, dels finns ett basutbud och därutöver kommer ett antal utvecklingsinsatser för förbättring och förnyelse av verksamheten att erbjudas i projektform varje år. Detta projekt syftar till att bygga upp ett nätverk för energieffektivisering i skånska företag med energiintensiv produktion. Under hösten 2014 kartlade IUC Skåne på Region Skånes uppdrag möjligheterna att reducera användning av fossila bränslen hos företag med energiintensiv produktion. Kartläggningen visade att möjligheterna är stora. Företag kan dubbelt så snabbt som idag reducera energianvändningen i verksamheten och därmed reducera utsläpp av koldioxid. Ett antal företag har uttalat intresse för nätverkssamarbete för erfarenhetsutbyte om möjligheter till energibesparingar och kostnads- och kapitaleffektiva åtgärder för att åstadkomma sådana. Om företagen inte snabbare reducerar sin energianvändning kommer en förbättringspotential att förbli outnyttjad, mer fossila bränslen används än nödvändigt och mer koldioxid släpps ut än vad som borde vara fallet. Följderna av att alla företag idag arbetar enskilt istället för tillsammans är att utvecklingen går långsammare än den borde.

Projektavgränsning

Projektet är avgränsat från IUC:s ordinarie verksamhet då metoden som utvecklas i projektet är ny för organisationen och har inte tidigare funnits inom ordinarie verksamhet.

### **Omvärld och samverkan**

Projektet har koppling till projektet Branschvis Energieffektivisering som Länsstyrelsen i Dalarna har drivit och inom detta har utvecklat metodik. LEEN i Tyskland har också utvecklat ett omfattande paket av metodik för kartläggning och energieffektivisering genom nätverk som kan användas i projektet. Samverkan kommer att ske med dessa organisationer för att utveckla en metod. Arbetet i Tyskland har inriktat sig på företag med energiintensiv produktion, vilket innebär att erfarenheterna därifrån kommer att vara av speciellt stort värde.

Region Skåne och Klimatsamverkan Skåne, där även Länsstyrelsen och Energikontoret Skåne ingår driver aktivt arbete med att uppnå ett fossilbränslefritt Skåne. Energikontoret Skåne planerar också ett projekt för att driva energieffektivisering inom hotell och restaurang. Samverkan kommer att ske genom informationsutbyte och formell samverkan i projektens styrgrupper. Båda dessa projekt kommer att vara viktiga samarbetspartner.

Energimyndigheten planerar på nationell nivå en utlysning av finansiering för bildande av nätverk för energieffektivisering över hela landet, samverkan planeras vid ett eventuellt projekt.

Projektet kommer också att samverka med teknikleverantörer, exempelvis sådana som är medlemmar i Sustainable Business Hub.

### **Koppling till det lokala näringslivet**

En analys har tidigare gjorts tillsammans med Region Skåne som visar att målgruppen har ett behov och intresse för denna typ av insatser. I projektet kommer företag att vara direkt målgrupp för projektet och mottagare av dess resultat. Företagen kommer att betala avgifter för sin medverkan och dessa blir intäkter i projektet. Näringslivet finns representerat i projektets styrgrupp.

## **Mål och resultat**

### **Mål**

Det övergripande målet är att snabbare ta tillvara förbättringspotentialen på energiområdet och snabbare minska användningen av fossila bränslen.

Projektets mål är att minska energianvändningen hos de 20 företag som deltar i projektets insatser,

den sammanlagda effektiviseringen hos deltagande företag uppgår till mer än 10 %.

Projektet har följande delmål:

- att sprida information om projektet och dess resultat till 100 företag
- att ett antal av de små och medelstora företag som använder fossila bränslen för uppvärmning att investera i ny panna och gå över till förnyelsebara bränslen.
- att en del av den teknik som krävs för att reducera energianvändningen hos företag i Skåne utförs av skånska företag. Målet är att 30 % av de belopp som

investeras som resultat av projektets aktiviteter leder till order till skånska företag.

Ett mål med projektet är även att driva ett jämställt och inkluderande projekt där såväl kvinnor som män har möjlighet att delta i projektet på lika villkor.

### **Målgrupper**

Projektets primära målgrupp kommer att vara små och medelstora företag som använder fossila bränslen, framförallt gas för att producera energi till tillverkningsprocesser. De kommer att rekryteras till de nätverk som bildas i projektet. En ytterligare primär målgrupp kommer att vara så och medelstora företag som använder fossila bränslen för uppvärmning. Dessa kommer att adresseras genom ett par seminarier som kommer att drivas under projektets gång. En sekundär målgrupp är de företag som kommer att leverera teknik och lösningar för energieffektivisering i projektet. Företag som erbjuder finansieringslösningar för energieffektivisering kommer också att vara en sekundär målgrupp för projektet.

En sekundär målgrupp kommer även att vara personer inom offentlig sektor som ger stöd åt företag för att reducera sin energianvändning eller som på annat sätt samverkar för att reducera användningen av energi i Skåne.

### **Förväntat resultat vid projektavslut**

- Att energianvändningen hos de 20 företag som deltar i projektet har minskat så att den sammanlagda effektiviseringen hos deltagande företag uppgår till mer än 10 %.
- Att en metod har utvecklats att arbeta i nätverk av företag med energieffektivisering, metoden kommer att vara väl utprovad både för att användas i nätverk av små och medelstora företag.
- Att en databas har byggts upp där det finns ett antal lösningar där en grundlösning har utvecklats i projektet, vilken i sin tur har anpassats för olika företags behov och lett till genomförande.
- Att arbetssättet är väl förankrat hos ett antal samarbetspartners i regionen och på nationell nivå.
- Att vid projektavslut har ett antal IUC-bolag och även andra samarbetspartners i andra regioner i landet inlett energieffektivisering i nätverk med hjälp av den utvecklade metoden i projektet.
- Arbetet med horisontella kriteriet miljö kommer att bidra till projektets resultat.

## **Målvärde för aktivitetsindikatorer**

Antal företag som får annat stöd än ekonomiskt stöd: 20 företag

Antal företag som får stöd: 20 företag

Användning av förnybar energi hos projektmedverkande företag och organisationer: 10 procents ökning

Minskad energiförbrukning hos projektmedverkande företag och organisationer: 5 MWh

## Organisation och genomförande

### Projektorganisation

Projektet kommer att ha en styrgrupp med deltagare från Region Skåne, Länsstyrelse, Energikontor och från företag i regionen. Ordförande i styrgruppen kommer att tillsättas av Region Skåne. Det kommer att vara en ledande person inom Region Skånes egen organisation eller någon beslutsfattare med i regionen som kommer att utses till posten. Projektekonom ska anställas i projektet till cirka 20 % omfattning. Operativt kommer projektet att ledas av en projektledare anställd av IUC Skåne som i sin tur kommer att hyra in konsulter för analyser, utveckling av lösningar och andra punktsatser i projektet. En kommunikatör anställd av IUC Skåne kommer att arbeta i projektet.

### Arbetsätt

Projektet kommer att styras och drivas enligt den metod som utvecklas i projektets inledning och de styrande dokument som kommer att utvecklas inom ramen för detta arbete.

Inledningsvis ska verksamheten präglas av rekrytering av företag till projektet. Cirka 20 företag ska delta där både företagsledning och anställda från produktionssidan deltar.

I samverkan med företagen kommer mål att sättas för deras energieffektivisering. I projektets metodpaket kommer att ingå en metodik för att driva arbetet vid företagen. Detta sker genom energikartläggning och utveckling av ett energiledningssystem som sedan ska reducera energianvändning inom område efter område. Arbetet kommer att ledas av projektledaren i nära samarbete med deltagande företag och de konsulter som är knutna till projektet, men företagen själva kommer också att ha en viktig roll när det gäller att fatta beslut om investeringar och genomföra de förbättringsförslag som utvecklas inom projektet.

Nätverksmöten ska arrangeras i form av halvdagsseminarier där företagen kommer att träffas.

Dessa kommer att vara uppbyggda enligt en förutbestämd mall. Inledningsvis kommer projektläget att presenteras. Därefter kommer en expertpresentation kring ett aktuellt problem och en möjlig lösning hos ett av de deltagande företagen. Sist sker en presentation av värdföretaget och rundvandring i produktionsanläggningen med fokus på frågor som rör energianvändning och energieffektivisering.

Seminarier ska även organiseras för att få små och medelstora företag som använder fossila bränslen för uppvärmning att gå över till förnyelsebara. Företagen kommer att få information om möjligheterna att byta värmekälla till förnyelsebara bränslen.

Informationsspridningen ska ske genom spridning av tryckt och digitalt informationsmaterial, casebaserade artiklar etc. via nyhetsbrev, IUC Skånes hemsida, Region Skånes hemsida, kommuners hemsidor och via samverkanspartners.

### Lärande utvärdering

Utvärderingen kommer att ha två inriktningar. Den första av dessa genomförs i form av en löpande utvärdering i nära dialog med ansvariga i projektet samt med ansvariga i deltagande företag. Denna kommer att grundas på metoden som utvecklas i projektets inledning och följa flödet i projektet. Utvärderingen ska utgå från en lärande ansats där utvecklingsprocesser följs och erfarenheterna återförs till berörda. Utvärderingen utgör

på detta sätt underlag för ett lärande som direkt kommer till användning i form av förbättring av pågående projekt under dess olika faser. Det finns en resurs i projektorganisationen för denna del.

Den andra delen är en kvantitativ uppföljning av uppnådda besparingar i varje företag och sammantaget i företagen. Resultaten av utvärderingen kommer att publiceras på vår hemsida och spridas i en konferens för industrins intressenter och övriga näringslivet.

Jämställdhetsarbetet i projektet kommer att integreras genom följande:

Projektet ska hjälpa de deltagande företagen att skapa jämställda arbetsplatser så att framtida rekryteringar breddas att omfatta fler kvinnor i industrin. Det innefattar:

- Jämställd kommunikation
- Möten och aktiviteter planeras i tid och rum med hänsyn till samtliga deltagares möjligheter och scheman.
- En dialog i projektets aktiviteter som tar tillvara kvinnors och mäns olika erfarenheter och reflektioner.
- Projektets organisation eftersträvar en jämställd sammansättning

För att kunna säkerställa att detta sker krävs kompetens inom projektorganisationen och detta kommer att ske genom kompetenshöjande workshops i kunskapsöverföring. Arbetet med jämställdhet kommer att följas upp genom att använda så kallade pulsmöten i koordineringen och den interna uppföljningen. Dessa sker varannan vecka och är en plattform att följa upp arbetet och avvikelser i olika delar, även arbetet med de horisontella målen.

För att kunna mäta effekterna av arbetet med de horisontella målen kommer det göras en utvärdering som tar upp frågor som:

- Har projektet nått nya målgrupper?